

Program kina Šebetov

Pátek 11. října – ALADIN

Hrajeme již v 18 hodin.

Dobrodružná komedie

Rodinná dobrodružná komedie ve velkolepě výpravném pojetí od studia WALT DISNEY.

Aladin je vzrušující příběh o okouzlujícím pouličním zlodějíčkovi Aladinovi, kurážné a cílevědomé princezně Jasmině a džinovi, který je dost možná klíčem k jejich budoucnosti. Film režisuje Guy Ritchie, který do pohádkového přístavního města Agrabahu vnese svižnou a strhující akci. Na scénáři podle klasického animovaného filmu studia Disney se kromě režiséra Richiho podílel i John August. Ve snímku Aladin zází Will Smith jako bombastický džin, Mena Massoud jako okouzlující zlodějíček Aladin, Naomi Scott jako krásná a cílevědomá princezna Jasmina, Marwan Kenzari jako mocný černokněžník Jafar, Navid Negahban jako starostlivý sultán, Nasim Pedrad jako nejlepší kamarádka a spojenkyň princezny Jasminy Dalia, Billy Magnussen jako krásný, leč arogantní nápadník princ Anders, a Numan Acar jako Hakim, Jafarův pobočník a kapitán palácové stráže.

Širokoúhlý film, české znění, volně přístupný, 128 minut, www.falcon.cz.

Pátek 18. října – HODINÁŘŮV UČEŇ

Hrajeme již v 18 hodin.

Česká pohádka v premiérovém termínu

Nejnovější česká pohádka o lásce, kterou ani čas nezastaví.

Hodinářský učeň Urban se musí vydat do světa najít pro svého mistra bájně hodinky, které umí varovat před smrtí. Pokud je nepřinese, mistr hodinář nedá Urbanovi svou dceru Lauru za ženu a překazí jejich lásku. Urban se vydává na dalekou cestu plnou překážek a úkolů, které musí překonávat statečností, hodinářským umem a dobrým srdcem. Láska k milované Lauře ho žene vpřed, zatímco v patách má své tři sudičky, dvě pomáhají a jedna škodí. Nová filmová pohádka Hodinářův učeň přináší zábavu i klasický pohádkový příběh o boji dobra a lásky se zlem, lakotou a podlostí. V hlavních rolích se představí Viktor Preiss, Jaroslav Plesl, Václav Neužil, Jana Plodková nebo Miroslav Krobot. Ústřední dvojici hrají Michal Balcar a slovenská herečka Dana Droppová. Hodinářův učeň slibuje výpravnou podívanou pro celou rodinu, pyšní se výraznými kostýmy a vznikal se na mnoha místech Česka. Diváci mohou poznat například Panské skály, Luční boudu v Krkonoších, zámek v Uherčicích u Znojma, Lednici, Mikulov, jihomoravské Podyjí a řadu dalších krás Česka.

Širokoúhlý film, české znění, volně přístupný, 102 minut, www.bontonfilm.cz.

Pátek 25. října – X-MEN: DARK PHOENIX

Akční dobrodružný film

X- Meni čelí nejhroznějšímu a nejsilnějšímu nepříteli: Jean Grey, která pochází z jejich vlastních řad. Během vesmírné záchranné mise Jean téměř zemře, ale když se vrátí domů, zjistí, že ji neznámá vesmírná síla udělala silnější, ale zároveň mnohem nestabilnější. Zrodila se Dark Phoenix.

Když skupina X-Menů vyrazí na celkem rutinní záchrannou misi na oběžné dráze k ohrožené posádce raketoplánu, zdá se, že mají vše pod kontrolou a operace probíhá zdárně. Ale zdání klame. Jean Grey (Sophie Turner) je zasažena neznámou a smrtící kosmickou silou, která ji promění v jednoho z nejsilnějších mutantů. I s podporou ostatních X-Menů Jean zápasí nejen se svou nově nabitou a nestabilní silou, ale i se svými osobními demony. Postupně se dostává do děsivé spirály a ztrácí nad sebou kontrolu. Navíc její myšlení začíná ovlivňovat tajemná postava (Jessica Chastain), která přichází s nebezpečnými návrhy na využití její ničivé síly. Grey se mění v Dark Phoenix a stává se hrozbou nejen pro své nyní již bývalé přátele z řad mutantů, ale pro celou planetu. X-Meni tak musí čelit svému nejbližšímu i nejničivějšímu nepříteli - jednomu z nich.

Širokoúhlý film, české znění, do 12 let nevhodný, 114 minut, www.cinemart.cz.

Pátek 1. listopadu – TAJNÝ ŽIVOT MAZLÍČKŮ 2

Hrajeme již v 18 hodin.

Animovaná komedie

Z prvního dílu *Tajného života mazlíčků* víme, co naši zvířecí kamarádi dělají, když nejsme doma. Jestli vás to vykolejilo, tak se připravte na další překvapení. V pokračování zjistíte, jak se vaši vícenozí miláčci vyrovnávají s velkými emocemi. A že to jsou často dramata!

Teriér Max se horko těžko vyrovnal se skutečností, že není jediným oblíbencem své paničky Katie, a už jsou na obzoru další nečekané změny. Nejdřív se k nim nastěhoval ten chlap, pak Katie začala tloustnout, na nějaký čas odjela, a když se vrátila, přivezla s sebou miminko. Jestli mají obstát, musí se Max, Brigitte a Snížek postavit svým vlastním strachům a obavám. V první řadě ale zažijí kupu psi, kočky, křeččí a ptačí srandy v příběhu, po němž se už nikdy na své chlupaté parťáky nebudete dívat stejnými očima.

Širokoúhlý film, české znění, volně přístupný, 86 minut, www.cinemart.cz.

ZAČÁTKY PŘEDSTAVENÍ V 19:30 HODIN, VSTUPNÉ 40 KČ.

Program kina Šebetov včetně ukázek filmů najdete na: <http://www.sebetov.cz>.

„Šebetovský zpravodaj“ – periodický tisk územně-správního celku obce Šebetov. Měsíčník vydává Obec Šebetov, příspěvky přijímá Zdeněk Čížek, e-mail: sebetov@sebetov.cz. Tisk OÚ Šebetov. Náklad 500 kusů. Neprodejné, zdarma. MK ČR E 21776. Telefonní kontakt: OÚ Šebetov tel./fax. 516 465 429, VOIP 530 336 530.

Říjen v pranostikách

/2./ Fouká-li na den Marie Orodovnice od východu, bude tuhá zima.

/8./ O svatě Brigitě bývá mlha na úsvitě.

/15./ Po svatě Tereze mráz za nehty zaleze.

/16./ Déšť na Havla, déšť na Vánoce.

/18./ Do svatého Lukáše, kdo chceš, ruce volné měj, po svatém Lukáši za řadra je dej!

/21./ Svatá Voršila zimu posílá.

/23./ Na Jana Kapistrána za oráčem běhá vrána.

/28./ Po Šimoně a Judy naděj se sněhu a na poli zmrzlé hrudy.

Vážení občané Šebetova,

v návaznosti na naše již 19. Dny otevřených dveří, konané ve dnech 21. – 22. září tohoto roku, Vám, kteří jste nás přišli podpořit, chci touto cestou poděkovat. A to nejen za sebe, ale také za naše klienty a zaměstnance.

Program byl skutečně bohatý. Bylo to nejen vystoupení našich klientů, ale také pěkné vystoupení hasičů z Horního Štěpánova, které se stává již tradicí. Pěkné bylo také vystoupení studentů nižšího stupně Gymnázia Boskovice. Velmi mnoho návštěvníků přišlo také na Veselou trojku. Bylo to krásné hudební vystoupení proložené slovem.

Za tyto dva dny nás navštívilo přes 800 návštěvníků. Součástí programu je také mše svatá, konaná vždy v neděli na nádvoří našeho zařízení. U příležitosti této mše svaté byla požehnána naše nová, tzv. mezigenerační zahrada. Je to příjemná prostora, která bude sloužit našim klientům k odpočinku, ale také k terapiím. Proč mezigenerační? Mým cílem bylo, aby zahrada byla otevřená také občanům Šebetova, zejména maminkám s dětmi. Proto je součástí vybavení také pískoviště. Naši senioři, tak jak to už bývá, rádi vidí malé děti. Pro ně to může být jedno ze zpestření jejich života. Zahrada je vybavená brankou od Obecního úřadu. Naši zaměstnanci ji budou otevírat okolo 7 hodiny ránní a zavírat se bude vždy k večeru podle ročního období. Zahrada byla pořízena také z velké části díky sponzorům.

Přeji Vám krásné podzimní dny.

Ing. Zdeňka Vašíčková, MBA

Ředitelka Sociálních služeb Šebetov, p.o.

60. ročník

ŘÍJEN 2019

Čištění a prohlídky komínů

Před začínající topnou sezónou upozorňujeme občany na zákonnou povinnost provést alespoň 1x ročně odbornou kontrolu kouřovodů a těles komínů autorizovaným kominíkem. Kontrola spojená s vymetením komínu znamená zvýšení účinnosti komínového tahu, bezpečí Vás i osob v objektu a především platnost pojistky Vaší nemovitosti.

I pro letošní rok jsou tyto odborné práce nasmlouvány s Kominictvím Koudelka z Moravské Třebové /mobil: 601 559 949/. Hromadné kontroly týmem kominíků budou prováděny v Šebetově **od středy 6. do pátku 8. listopadu 2019**. Lonští zákazníci se již hlásit nemusí, firma jim termín prohlídky oznámí den předem telefonicky. Noví zájemci si prohlídku mohou sjednat na výše uvedeném čísle.

Povinné čipování psů

Od 1. ledna 2020 bude povinné očkování psa proti vzteklině platné pouze v případě, že je pes označený mikročipem. Od tohoto data musí být na území ČR označený každý pes. Štěňata musí být označena mikročipem nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině (tedy nejpozději v půl roce věku). Mikročipem nemusí být označeni psi, kteří mají jasně čitelné tetování provedené před 3. 7. 2011. O povinnosti čipovat psy se zasadila především novela veterinárního zákona č. 302/2017 Sb.

Očkování proti vzteklině a mikročip má v rámci zákona spojitost. V roce 2020 bude možné naočkovat psa na vzteklinu, i když nebude mít mikročip, ale pokud kontrola, kterou může provést Státní veterinární správa, zjistí, že **pes není čipovaný, na očkování proti vzteklině se bude nahlížet jako na neplatné**, přestože bylo zvíře očkováno a vše má zaznamenané v očkovacím průkazu.

Velikost a tvar mikročipu můžeme přirovnat k zrnku rýže. Aplikuje se sterilně pomocí speciální jehly pod kůži psa, přičemž je jeho obal vyroben z biokompatibilních materiálů, aby nedošlo k reakci organismu na cizí těleso. Mikročip slouží pouze jako nosič informací. Lze však díky němu identifikovat psa a zjistit, komu patří, pokud je registrován. Takto zaevidované zvíře má větší šanci vrátit se ke svému majiteli, popř. lze zjistit, komu zvíře patří v případě nálezů. Označení psů mikročipem provádí všichni soukromí veterinární lékaři, kteří mají oprávnění vykonávat veterinární léčebnou a preventivní činnost a jsou registrováni u Komory veterinárních lékařů ČR.

Pro majitele psů v obci Šebetov bylo hromadné čipování dojednáno s místním veterinářem MVDr. Miroslavem Krejčím z Vanovic. Do konce měsíce října 2019 budeme na obecním úřadu evidovat všechny zájemce o čipování psů. Termín hromadného čipování bude oznámen ihned po potvrzení veterinářem, v měsíci listopadu.

Pokud máte zájem o čipování svého psa, prosím zavolejte nám tuto skutečnost na telefon 516 465 429 nebo napište na email: ucetni@sebetov.cz do konce měsíce října 2019.

Oznámení k bioodpadu

S příchodem podzimního období, kdy začne údržba zeleně v zahradách, si dovoluji připomenout, že pro ukládání nadbytku bioodpadu jsme ve sběrně odpadů vyhradili zvláštní velkokapacitní kontejner. Sběrna je otevřena každou sobotu v lichém týdnu od 14 do 15 hodin. Současně bych chtěl občany požádat, aby neodkládaly odpadní zeleň v pytlích na sběrných hnízdech. Pro obsluhu svozových vozů je obtížné tento rozkládající se napěchovaný odpad odstraňovat z obalů a přemísťovat ho do lisovacího mechanismu vozu.

Dotace na sousoší Nepomuka

Rozebráním a odvozem započala v listopadu 2016 dlouhá a náročná cesta k celkovému restaurování sousoší sv. Jana Nepomuckého na Návsí. Po kompletní opravě těla sousoší a vysekání odcizené kartuše je na řadě třetí etapa, která má za cíl především znovu vytvořit zcela věrné kopie zcizených andělků. I na tuto etapu se mi opět podařilo díky skvělé spolupráci a dobrým vztahům získat dotaci z programu Jihomoravského kraje. Restaurátorské práce jsou velmi nákladné a proto jsem velice rád, že se mi poštěstilo získat navíc další dotaci ze Státního zemědělského a intervenčního fondu. Celý postup prací je trvale konzultován a důsledně dozorován Památkovým ústavem Brno. Od počátku zahájení restaurátorských prací však řešíme dvě nejasnosti. Obrácím se tedy na pamětníky či vlastníky starých kreseb či fotografií s prosbou o pomoc a radu.

Na nejstarších dochovaných snímcích má anděl odlomené pravé předloktí. Na novějších snímcích je již v ruce patrný kříž, který je součástí ruky.

Z minulého století si ruku spíše pamatujete následovně.

Podle názoru odborníků však mohla být původní ruka bez kříže, jen volně ukazující k nebesům.

Dle znalců anděl vysvobozoval Jana Nepomuka z útrap a poroby, kdy na znamení vysvobození je nepravděpodobné, že by křížem v ruce zdůrazňoval utrpení Ježíše Krista. Naše sousoší má zcela jedinečnou stylizaci výjevu a tak nepomáhá zatím ani hledání v archívech děl domnělých autorů.

Za každou přínosnou informaci velice děkuji předem. O druhé nejasnosti se zmíním v příštím vydání.

Zubní pohotovosti

Zubní pohotovost je dle rozpisu zajištěna o sobotách, nedělích a ve svátky od 8 do 13 hodin.

12.10. MUDr. Padalík, Nemocnice Boskovice, 516 491 263
13.10. MUDr. Paděrová, Šebetov 117, telefon 516 465 452
19.10. MUDr. Jílková, Rájec, Ol. Blažka 145, 516 410 786
20.10. MUDr. Pernicová, Boskovice, Růžové nám. 16, telefon 774 177 804

26.10. MUDr. Pokorná, Blansko, Gellhornova 9, telefon 516 412 422

27.10. MDDr. Potůček, Blansko, Pražská 1b, 516 419 538
28.10. MUDr. Roth, Ostrov, zdrav. středisko, 516 444 326

02.11. MUDr. Řehořek, Poliklinika Blansko, Sadová 33, telefon 516 488 453
03.11. MUDr. Řehořková, Poliklinika Blansko, Sadová 33, telefon 516 488 453

09.11. MUDr. Staňková, Jedovnice, zdrav. středisko, telefon 516 442 726

10.11. MUDr. Sládek, Velké Opatovice, nám. Míru 492, telefon 516 477 319

Mimo výše uvedenou dobu je služba zajištěna v Brně. Úrazová nemocnice v Brně, Ponávka 6, tel. 545 538 111. Službu zajišťuje ve všední dny od 18 hodin do 24 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8 do 20 hodin.

Informace k ostatním pohotovostním službám je možné zjistit na telefonu Nemocnice Boskovice, telefonní číslo 516 491 111.

Dětská lékařka MUDr. Macháčová oznamuje, že do odvolání bude ordinační doba na zdr. středisku v Šebetově následující:

- pondělí 7:30 – 10 hodin
- úterý 11 – 13 hodin
- středa 7:30 – 10 hodin
- čtvrtek neordinuje se
- pátek 7:30 – 10 hodin

Otevírací doba v Krčmě U Piráta

Nájemce Krčmy U Piráta v areálu koupaliště oznamuje úpravu otevírací doby.

- pondělí zavírací den
- úterý, středa, čtvrtek, neděle 17 – 22 hodin
- pátek, sobota 17 – 24 hodin

Sázíme stromy – sázíme budoucnost

V sobotu 19. října 2019 proběhne společná obnova stromořadí podél silnice ze Šebetova směrem k vlakovému nádraží. Tuto akci pořádá TJ Sokol Šebetov ve spolupráci s místními spolky a firmami, pod záštitou paní senátorky Ing. Jaromíry Vítkové. Akce je součástí celorepublikové kampaně Sázíme budoucnost, kterou pořádá nadace Partnerství, a která si klade za cíl vysadit v české krajině, mimo lesy, 10 milionů stromů.

Bude obnoveno původní ovocné stromořadí, které po dlouhá léta tvořilo významný krajinný prvek podél silnice k vlakovému nádraží. Vysázeno bude přes 40 převážně

ovocných stromů, které si adoptovali místní občané, rodáci, základní a mateřská škola a firmy působící v Šebetově.

Začátek výsadby je v 9:30 hodin u značky Šebetov, směr Vanovice. Ti, kdo si strom adoptovali, obdrží na místě sazenici a certifikát o adopci stromu s přesným označením, o jaký strom se jedná. S pomocí dobrovolníků bude provedena výsadba a zalití všech nových stromů. Na místě bude připraveno něco na zahřátí. Všichni účastníci výsadby jsou následně zváni na společný oběd na hasičskou zbrojnici. **Od 13 hodin jsou na hasičskou zbrojnici srdečně zváni všichni občané na přátelské posezení.** Připraveno bude drobné občerstvení, něco na zahřátí a na čepu bude připraven medový speciál z Černé Hory. V pátek 18. října od 16 hodin proběhne brigáda na přípravu dřer a kůlů pro výsadbu. Sraz u hasičské zbrojnice.

Poděkování patří všem, kteří se do adopce zapojili a podílili se na přípravě akce. Zvláštní poděkování patří také společnosti Mensdorff-Pouilly Lesy, která akci významným způsobem podpořila. *Za pořadatele Ing. Tomáš Axman*

Klíčky-střípky

* Na webu obce najdete video záznamy vystoupení z obou Dnů otevřených dveří Sociálních služeb včetně celého koncertu skupiny Veselá trojka.

* V prvním zářiovém týdnu byla vypnuta filtrace vody v požární nádrži. Do dvou týdnů celý obsah natolik zezelenal a obrostl řasami, že jsem nádrž musel vypustit a vše očistit tlakovou vodou. Pár snímků najdete na webu obce.

* V naší knihovně si přečtete říjnové vydání časopisu dTest, ve kterém najdete výsledky testů zimních pneumatik, termosek, praček, krémů na ruce, uzeného masa či aplikací pro seniory. Nově si můžete vypůjčit časopisy *Receptář* a *Dům a zahrada* či časopisy *Zahrádkář* a *Domov*.

Nabídka služeb

Sběrna odpadů je otevřena každou sobotu v lichém týdnu, tedy **12. října, 26. října**, dále pak až **30. listopadu 2019** od 14 do 15 hodin.

Odvoz popelnic

Každý pátek v lichém týdnu, tedy **11. října, 25. října** a **8. listopadu 2019**. Reklamace odvozu nádob u řidiče pana Andrlíka: tel. 775 029 516.

Svozy jednotlivých komodit odpadu a provozní dny sběrný najdete také na webu obce v pravém sloupci dole v modulu s označením *Svoz odpadu*.

Knihovna je otevřena každé pracovní pondělí od 14 do 17 hodin.

Pojízdná prodejna masa a uzenin Plumlov nabízí svoje zboží každé úterý se zastávkami v 11:45 hodin pod koupalištěm a ve 12:00 hodin u nákupního střediska.

Telefony na ohlášení poruch: TOPNET internet – telefon 736 484 631, o víkendech volejte na číslo 731 413 488. Internet od společnosti UNET – telefon 604 758 166.

Česká pošta – pobočka Šebetov

Pondělí 07:30 – 12:30 hodin
Úterý 10:30 – 13:30 14:00 – 17:00
Středa 07:30 – 12:30
Čtvrtek 11:00 – 16:00
Pátek 11:00 – 16:00

Plánované akce v obci

Každé pondělí se od 8:30 do 9:30 hodin koná v tělocvičně Základní školy **cvičení pro maminky s dětmi**.

Na **cvičení žen** jste zváni každé úterý od 17 hodin do tělocvičny Základní školy.

Obec Šebetov pořádá **v sobotu 26. října 2019** zájezd za kulturou do Prahy na muzikál Janka Ledeckého **GALILEO** v divadle Hybernia. Odjezd autobusu z křižovatky v Šebetově je naplánován na 7 hodinu, začátek představení je ve 14 hodin, před začátkem je plánována menší individuální prohlídka města, předpokládáme, že v Praze budeme cca 2 hodiny před představením, záleží na plynulosti dopravy. Po představení se pojedí zpět do Šebetova, příjezd plánujeme po 22 hodině. Cena s příspěvkem na dopravu činí **400,- Kč**. Rezervované vstupenky jsou k vyzvednutí v kanceláři OÚ.

Zveme Vás na **lampiónový průvod** konaný tradičně v předvečer státního svátku Dne vzniku samostatného československého státu. Sraz účastníků je v **neděli 27. října** v 18:30 hodin před Základní školou. Po uctění památky padlých před zbrojnicí čeká na všechny v areálu koupaliště občerstvení a malý ohňostroj.

Fotografie k příloze Zpravodaje

Pohled do historie obyvatel a domů obce Šebetov

Původní sklep Bělského mlýna.

Letecké mapování. (1953)

větší lány spráhli koně. Ani v zimě nezahálel. Vozil krejčím ušité obleky fabrikantům do Boskovic, aby měla maminka peníze na kupování, protože jako žena rolníka neměla nárok na podporu. Dědeček byl člověk spravedlivý, lidé ho měli rádi. Dožil se 81 let. Zemřel 27. února 1927.

Dědečkova manželka se jmenovala Františka Střížova. Pocházela z obce Benešov u Boskovic, ze 12 dětí. Koupili si starší menší mlýn v Protivanově. Vychovali 3 děti, z nichž nejstarší byla Josefka, potom syn Alois a mladší syn Josef. Jejich manželství bylo jenom na krátko šťastné. Příčinou toho bylo babiččino onemocnění. Protivanovský mlýn je samota od obce vzdálena 1 hodinu cesty a to ještě kus cesty přes les. Když šla jednou v neděli z kostela, bylo v lese ještě přití. Uviděla na stromě nějakého tuláka, jak skákal z větve na větev a strašně povykoval. Ona se ho moc polekala a běžela přímo z kopce dolů, až ztratila střevíc, přebrodila potok a jenom aby už byla doma. Snad z té hrůzy, anebo že se brodila uhřátá v studené vodě, ochrnula a přestala chodit. Ležela 18 roků a ve 42 letech zemřela. Dědeček ji vozil k doktorům, kde kdo poradil, a když mu lékaři radili do lázní, tak ji vozil také. Do Skalky a 2x do Luhačovic. Já, když už jsem byla dávno vdaná a jezdila s družstevníky na zájezd, jeli jsme také do Luhačovic, teprve potom jsem to ocenila a poznala, jak jí měl rád, když ji vezl koněm na voze tam a zase nazpátek pro ni a ještě museli někde nocovat v hospodě. Jeho starší syn Alois zemřel ve věku 25 let. Dostal se za vojáka do Brna a tam onemocněl na souchotě /tuberkulóza/. Pustili ho už pět měsíců před ukončením vojenské služby, aby se doma léčil, ale bylo už pozdě, za rok zemřel. Protože dědeček mlel i sousedním obcím Bukové a Hradisku, sešlo se mu na pohřbu mnoho družiček a mládenců, pro které dědeček vystrojil velkou trachtu /pohoštění pro všechny/, na kterou spotřebovali velký pytel mouky na koláče. Na mlýně pak zůstal hospodařit jeho mladší syn Josef. Měl tři manželky, vychoval 5 dětí a dožil se 83 roků. Když se mu obě dcery vdaly a syn zůstal v Olomouci, sám hospodařil na mlýně. Když pak nemohl chodit, vzala si ho dcera Emilie, provdaná Hanáková, u které zemřel. Byl to poslední protivanovský mlynář. Mlýn už je také rozbořen.“

V současné době je mlýn v Protivanově opraven a slouží k soukromým účelům. Zbořeny jsou hospodářské budovy.

Na první straně: místo, kde stával Bělský mlýn.

Pověst: publikace R. Wilhelma „Šebetovské pověsti“ - O loupeživém rytíři.

Poděkování

Za vstřícnost, za informace a vzpomínky, které jsou součástí této přílohy, děkuji panu Františku Kolářovi z Protivanova, panu Ing. Janu Stěničkovi z Prahy a paní Jitce Dokoupilové ze Světlé.

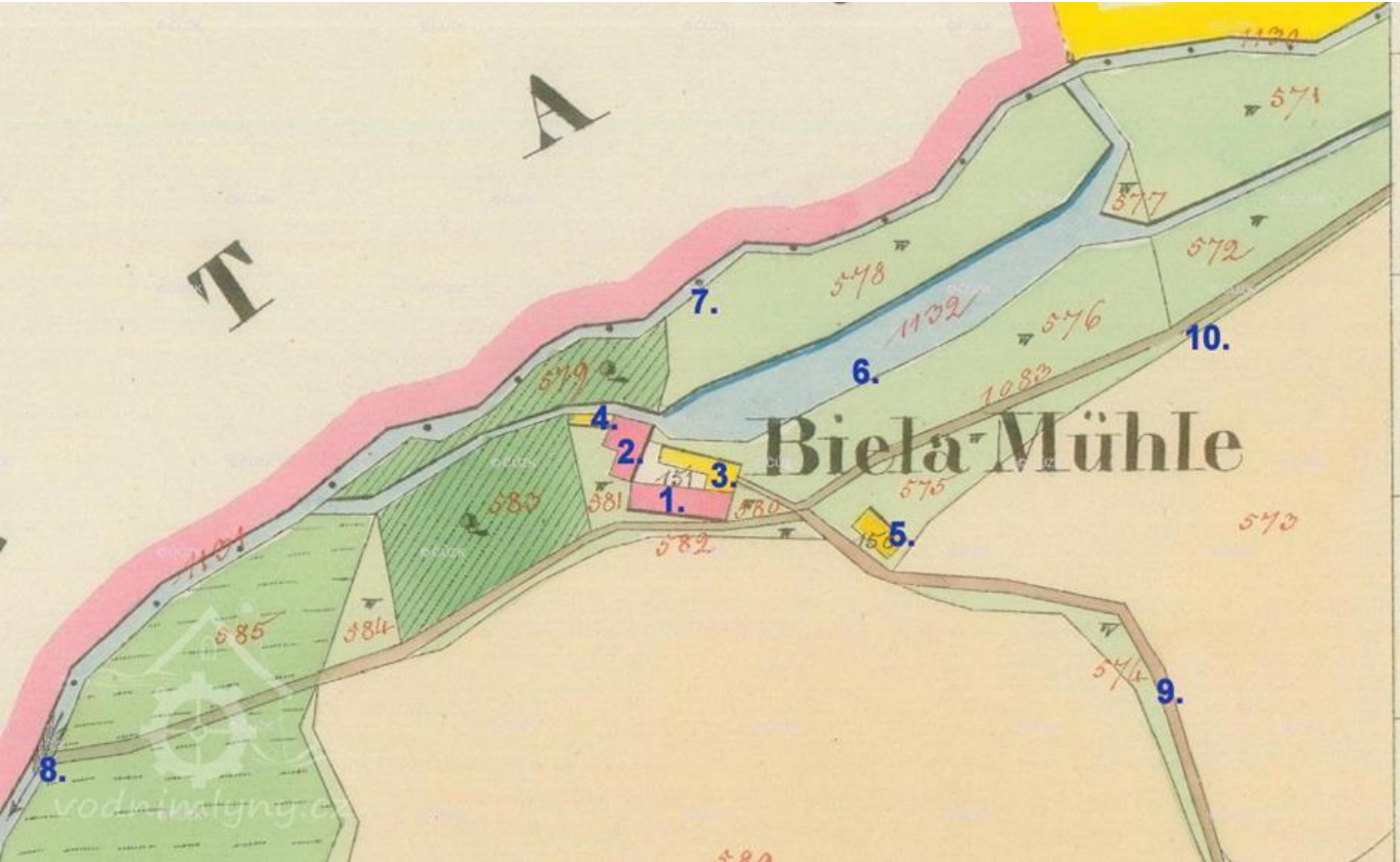
Příště

V prosincové příloze Zpravodaje si povíme, jaké případy musela řešit zdejší četnická stanice.

Na základě archivních dokumentů a vzpomínek pamětníků zpracovala Miroslava Boháčková, 679 35 Šebetov 72, tel. 724 275 143, e-mail: bohackova.mirka@seznam.cz.

Fotopříloha

Císařský povinný otisk, výřez. (1834)

1. Obytná část. 2. Mlýnice. 3. Hospodářská část. 4. Pila. 5. Stodola. 6. Náhon. 7. Potok Bělá. 8. Cesta od Šebetova. 9. Cesta z Kořence. 10. Cesta na Hor. Štěpánov.

Zbytek fotopřílohy /dva snímky/ najdete v textu Zpravodaje obce.

říjen 2019, číslo 52

Pohled

do historie obyvatel a domů obce Šebetov

Bělský mlýn

Je to už dávno, opravdu velmi dávno... Téměř jedno a čtvrt století uběhlo od chvíle, kdy sjel do údolí říčky Bělé poslední mleč s fúrou plně naloženou obilím, kdy se naposledy úzkým náhonem prohnala voda, aby ještě jednou roztočila mlýnské kolo a kdy skřípající mlýnské kameny vydaly poslední hrst voňavé, bělostné mouky!

Starobylý mlýn jednou provždy utichl a s ním odešla kamsi do nenávratna i všechna ta veselá mlynářská chasa, která po více jak tři století naplňovala životem jinak poklidné údolí kolem Bělé. Jen starý vodník zůstal. Za teplých letních večerů vysedává na zkroucené vrbě u starého náhonu a vzpomíná na zašlou slávu Bělského mlýna. Pokud se sem někdy vydáte, možná že se vám podaří zahlédnout jeho zelený, barevnými pentlíčkami zdobený kabátek.

Jak šel čas

Bělský mlýn stával na samotě v malebném údolí, rozprostírajícím se mezi Šebetovem a Kořencem. Životodárnou vodu mu dodávala říčka Bělá, podle které dostal jméno a která v těchto místech vytvářela mezi oběma zmíněnými obcemi územní hranici. Ačkoliv na levém břehu stojící mlýn ležel v katastru Kořence, do r. 1895 je v soupisech domů evidován jako Bělský mlýn, pila a poplatný čtvrtlán v Šebetově čp. 51, poté jako hájovna na Kořenci čp. 108. Kořenec byl součástí šebetovského panství, později velkostatku.

Počátky původně panského mlýna v údolí Bělé sahají hluboko do minulosti (před r. 1600). Po r. 1650 držel mlýn v dědičném nájmu od šebetovské vrchnosti rod Stěničků (někdy se mylně uvádí Štěničků), který mlýn v dalších generacích koupil a bez přestávky na něm hospodařil až do r. 1895, kdy celý objekt včetně pozemků prodal mlynář Alois Stěnička majiteli šebetovského velkostatku, baronu Mořici Königswarterovi. Ten v r. 1895 předává velkostatek svému vnukovi Janu Königswarterovi.

V následujících letech sloužil Bělský mlýn jako hájovna. V květnu 1921 byl objekt i s pozemky znárodněn, v r. 1931 však došlo k jeho propuštění ze zaboru a vlastníkem se znovu stal velkostatek, který nechal po r. 1934 mlýn srovnat se zemí. V r. 1945 byl velkostatek na základě Benešových dekretů znárodněn.

Mlýn sloužil především mlečům z Kořence, Benešova, Pavlova a Okrouhlé, z opačné strany pak mlečům ze Šebetova. Povozy, přijíždějící od Kořence využívaly dnes již zaniklou cestu, která vedla po stráni mezi poli a lesem přímo dolů k mlýnu. (Dnes záhumenky vystřídala louka, les zůstal.) Druhá cesta přicházela k Bělskému mlýnu od Šebetova. Začínala na Křižnicích, odkud se odpojila z cesty na Kořenec a pozvolna se svažovala po zalesněném úbočí dolů do údolí. Po překonání brodu přes Bělou vyústila na louku pod mlýnem. (Terénní úpravy kolem brodu jsou stále dobře rozpoznatelné.) I dnes je tato bývalá mlýnská cesta velmi dobře schůdná. Napojit se na ni můžete na Křižnicích (na odstavné ploše odbočit zcela vlevo), jen je třeba počítat s tím, že v dolní části budete muset přebrodit říčku Bělou. Zvláště v letních měsících by to však neměl být žádný problém.

V 19. st. přibyla k oběma zmíněným cestám ještě cesta třetí, která usnadnila příjezd mlečům z Horního Štěpánova. Začínala v části Žleb poblíž Komárkova mlýna, což byl jeden ze tří mlýnů na Horním Štěpánově a pokračovala lesem podél toku Bělé. (Dnes přibližně stejnou trasou prochází lesní zpevněná cesta, jinak část cyklotrasy čs. 5226.)

O tom, jak Bělský mlýn vypadal či jaké měl strojní vybavení se - bohužel - žádné svědectví nedochovalo. Jediným trochu vypovídajícím dokumentem je Indikační skica z r. 1834 (viz příloha), díky níž můžeme vidět, jak byl mlýn situován. Mapa zobrazuje poměrně rozsáhlý areál, sestávající především z obytné zděné budovy, na kterou kolmo navazuje rovněž zděná mlýnice se dvěma mlýnskými koly. Obdélníkový dvůr s vjezdem obráceným k náhonu uzavírají dvě dřevěná hospodářská stavení. Zvláštní pozornost si zaslouží dřevěný přístřešek s vodním kolem, nacházející se v sousedství mlýnice. Ten ve skutečnosti skrýval pilu na vodní pohon, jinak nejstarší zdokumentovanou vodní pilu v tomto úseku Bělé. (Panská vodní pila kousek níž po proudu říčky byla postavena až kolem r. 1850.) Stranou při cestě na Kořenec se nachází samostatně stojící kůlna.

K mlýnu patřily louky podél náhonu a pole při cestě na Kořenec. Proto se Bělský mlýn též uvádí jako poplatný čtvrtlán (k r. 1877); poplatný znamená, že mlynář odváděl z pozemků šebetovské vrchnosti jistý poplatek.

V r. 1931 nechal baron Jan Königswarter pojistit šebetovský velkostatek u vídeňské pojišťovací společnosti „Donau“. Pod položkou 560 561

Kdo byl...

Mlynář - čili „pan otec“. Vyučený mlynář, který byl majitelem nebo aspoň nájemcem mlýna. Staral se o obchodní záležitosti, reklamu, investice a rozvoj.
Stárek - starší vyučený mlynář, který řídil provoz mlýna. Přijímal od mlečů obilí, domlouval se na druhu mouky a tuto potom vydával.

Mládek - mlynářský tovaryš, který pracoval za stálý plat. Samostatně obsluhoval všechny stroje ve mlýně a ručil za kvalitu mouky. Na malých mlýnech byl jen najímaným pracovníkem, který chodil od mlýna ke mlýnu. Ke střídání docházelo většinou na Štěpána.
Prášek čili „smetiprach“ - mlynářský učeň. Staral se o čistotu ve mlýně, pomáhal mládkovi a mlynářce.

Šebetovský zpravodaj

je evidována hájovna na Kořenci čp. 108, tedy bývalý Bělský mlýn či respektive to, co z něho zbylo. Uvádí se tu zděné obytné stavení s dílnou *(oceněno na 18900 Kč)*, dále zděná konírna s průchozí kůlnou *(oceněno na 16000 Kč)*, zděná *stodola (oceněno na 5100 Kč)*, zděný chlév *(oceněno na 500 Kč)*, dřevěná stodola *(oceněno na 752 Kč)* a konečně venkovní záchod *(oceněno na 300 Kč)*. Pod seznamem je tužkou připsáno, že na všechny uvedené objekty byl k datu 25. 5. 1934 vystaven demoliční výměr.

V následujících letech byl mlýn rozebrán (dělníci zřejmě měli co dělat, protože u zděných staveb se uvádí až jeden metr tlusté zdivo) a jeho zbytky srovnány se zemí. V říjnu 1937 stavební parcela Bělského mlýna zápisem v Pozemkové knize úředně zaniká.

Na leteckém snímkování z r. 1953 je vidět nejasný půdorys základů bývalé obytné části mlýna. *(viz příloha)*. Dnes někdejší Bělský mlýn připomíná už jen polozасыpaný kamenný sklípek a zarostlý náhon, z něhož chtěla kolem r. 1950 šebetovská mládež zřidit přírodní koupaliště. Voda v náhonu se však neudržela.

Po stopách rodu Stěničků

17. století

Pokud budeme vycházet z matričních knih, zůstává nejstarším doloženým mlynářem na Bělském mlýně jistý **Martin** (příjmení není uvedeno), s nímž se setkáváme k datu 13. 2. 1663, kdy umírá jeho dvouletý synek Jan. Zatímco s Martinem se pojí pouze jeden zápis, o dalším bělském mlynáři **Valentinovi** (i zde není uvedeno příjmení) totéž říci rozhodně nelze. V matrice knínické farnosti se s jeho jménem totiž setkáváme hned třikrát. První zápis pochází z 3. 2. 1666 a týká se sňatku Valentinovy dcery Doroty s Lukášem Jakubcem z Knínic. Zbývající dva zápisy souvisejí s odchodem Valentinových blízkých: 27. 5. 1668 umírá patnáctiletý mlynářův syn Valentin a 1. 5. 1676 vdova po mlynáři Valentinovi jménem Barbora. Sám záznam o úmrtí mlynáře Valentina v matrice uveden není a tak můžeme pouze odhadnout, že se tak stalo někdy mezi lety 1668 až 1676. Zda oba zmiňovaní mlynáři, tedy starší Valentin a mladší Martin byli v příbuzenském vztahu (nabízí se otec a syn), případně oba či aspoň jeden z nich nesl příjmení Stěnička, se už asi nedovíme.

První mlynář na Bělském mlýně s doloženým příjmením Stěnička se jmenoval **Jan** a v matrice se s ním setkáváme 1. 8. 1669 v souvislosti s narozením syna Bernarda. V následujících letech se Janu Stěničkovi a jeho manželce Veronice narodily (tedy aspoň podle matriky) ještě další tři děti, totiž dcera Kateřina *(*1671 - †1673)*, syn Tomáš *(*1673 - †1682)* a dcera Salomena *(*1677 - †1677)*, žádné z nich se však nedožilo dospělosti. A osud nevyměřil dlouhý život ani jejich matce, která zemřela 3. 2. 1679 ve věku pouhých pětatřiceti let. Přesně o osm měsíců později se vdovec Jan Stěnička oženil se Zuzanou Tomkovou z Horního Štěpánova. V manželství se narodily dcery Alžběta *(*1680)* a Marina *(*1682)*, nejpozději v r. 1684 však Zuzana umírá a Jan Stěnička se žení potřetí. Novou mlynářkou na Bělském mlýně se tak 28. 2. 1685 stává Anna, dcera po Mikuláši Hladovi z Vážan.

Kolik se během prvních deseti let manželství narodilo Anně a Janu Stěničkovým děti se vzhledem k neúplnosti matričních zápisů už nedovíme *(k r. 1691 je pouze doloženo úmrtí dcery Uršuly)*. Zřejmě prvním synem, který se dožil dospělosti je až Jan, jenž spatřil světlo světa 20. 6. 1695 a není bez zajímavosti, že za kmotra mu mimo jiné šel knínický rektor Jakub Průček. *(Jan Stěnička se 27. 1. 1723 oženil s Veronikou Vodákovou z Kořence. V té době již měli dvouměsíční dceru Alžbětu, v dubnu 1724 přichází na svět - a o rok později umírá - dcera Kateřina. Po r. 1725 se stopa Veroniky a Jana Stěničkových z mlýna vytrácí.)* Na konci dubna 1698 přichází do rodiny mlynáře Jana Stěničky další dítko, syn Florian, který však po půl roce umírá. Dne 13. 4. 1700 zakrouží nad Bělským mlýnem ještě jednou čáp, aby do kolébky vložil v té době již téměř šedesátiletému Janu Stěničkovi posledního syna, jenž bude opět pokřtěn jménem Florian.

Mlynář Jan Stěnička vládl Bělskému mlýnu více jak čtyřicet let. Zemřel na tehdejší dobu v pozeňnaném věku osmdesáti let dne 7. 2. 1717. Manželka Anna odešla z tohoto světa 12. 2. 1729.

18. století

Po Janu Stěničkovi převzal mlynářské řemeslo jeho nejmladší syn **Florian** *(*13. 4. 1700)*, který se 21. 7. 1722 oženil s Alžbětou, dcerou po Zachariáši Endlovi ze Šebetova. Krátce po svatbě se manželům narodily dcery Kateřina *(*1722 - †1723)* a Anna *(*1724)*, poté následovali synové Martin *(*1728; další osud neznámý)*, Jan *(*1730 - †1806; zřejmě zůstal svobodný, vyučil se mlynářem a celý život pomáhal v rodném mlýně)* a František *(*1735)*, o kterém si povíme v dalším odstavci. V matrice není zapsán syn Antonín *(*kolem r. 1726)*, o němž první zmínka pochází až z listopadu 1749, kdy se oženil s Johanou, vdovou po Janu Vodákovi z Horního Štěpánova a z Bělé se odstěhoval.

Florian Stěnička se dožil rovněž poměrně vysokého věku: zemřel v osmaosmdesáti letech dne 16. 1. 1788.

Novým „panem otcem“ na Bělském mlýně se po smrti Floriana Stěničky stává jeho nejmladší syn **František** *(*8. 8. 1735)*, který se někdy před r. 1765 oženil s jistou Johanou. Vzhledem k tomu, že matrika z té doby není úplná, nevíme vlastně, kolik měli Stěničkovi ve skutečnosti dětí. Doložen je pouze syn Jan *(*1771; další osud neznámý)* a syn Pavel *(*1780 -†1784)*, v matrice zemřelých se k r. 1775 zmiňuje roční dcera Anna.

František Stěnička hospodařil na mlýně do své smrti, která jej zastihla v podobě tuberkulózy dne 15. 4. 1800. Mlynářka Johana Stěničková zemřela „*vysokým věkem*“ 17. 12. 1816. Bylo jí jednaosmdesát let.

19. století

Po smrti Františka Stěničky se hospodaření na Bělském mlýně ujímá mladý, dosud svobodný mlynář **Antonín Stěnička** *(*kolem r. 1770)*. Kdo byl jeho otcem - zda stávající mlynář František či jeho starší bratr Antonín, který se zřejmě zdržoval na některém z okolních mlýnů, se mi pro tuto chvíli zjistit nepodařilo.

Dne 28. 1. 1805 se Antonín Stěnička oženil s Terezií, jednadvacetiletou dcerou Matouše Valenty, který provozoval kupecké řemeslo ve Světlé a později vedl hostinec v Borové u Letovic. V manželství Terezie a Antonína Stěničkových přišlo na svět devět dětí, **dcera Mariana** *(*7. 12. 1805; dne 15. 8. 1831 se provdala za čtvrtlánika Jana Švancar u Kořence čp. 52, s nímž v té době již měla dceru Marianu)*, **syn Josef** *(*22. 11. 1807 - †15. 6. 1877 na vodnatelnost; zdědil mlýn, prodrbněji o něm viz níže)*, **syn František** *(*17. 1. 1810 - †8. 6. 1842 na tuberkulózu; dne 4. 9. 1837 se oženil s Františkou Komárkovou z Kořence čp. 33, manželé bydleli na čp. 21; vedle dcer Marty a Anny se jim v r. 1838 narodil syn Jan, který se v r. 1871 oženil s Františkou Markovou z Kořence; manželé zůstali v rodném domku, v r. 1872 se jim nar. syn Jan v r. 1878 dcera Amálie)*, **dcera Aloisie** *(*20. 6. 1812 - †4. 8. 1813 na psotník)*, **dcera Anna** *(*13. 6. 1814 -†25. 3. 1833 na vodnatelnost)*, **syn Antonín** *(*12. 2. 1817; další osud neznámý)*, **syn Karel** *(*23. 7. 1819 - †?; jako vyučený mlynář si hledal práci po okolních mlýnech; dne 27. 11. 1848 se oženil s Veronikou Slezákovou z Kořence čp. 92; v r. 1864 se manželům na mlýně v Milonicích narodil syn Jan, který vyučil zámečníkem a v r. 1891 se v rakouském Hohenau a. d. M. oženil s Emílií Valáškovou z Jedovnic; kolem r. 1906 se Jan s Emílií držovali na Kořenci v pazderně, kde se jim narodil syn Josef †)*, **dcera Františka** *(*17. 2. 1823; další osud neznámý)* a **dcera Marta** *(*4. 8. 1826; v r. 1847 se provdala za domkaře Josefa Mrákavu z Hor. Štěpánova čp. 14)*.

Ze čtyř synů Terezie a Antonína Stěničkových to byl nejstarší Josef, kdo po smrti svého otce - Antonín Stěnička zemřel na střevní koliku 31. 3. 1831 - převzal rodný mlýn a sňatkem (24. 6. 1834) s Annou Markovou (*3. 7. 1815 -†5. 8. 1881), dcerou podsedníka Františka Marka z Kořence čp. 26 tak posunul mlynářský rod Stěničků na Bělé zase o generaci dál.

Anně a Josefu Stěničkovým se narodilo pět dětí, totiž dcery **Josefa** *(*14. 3. 1837; další osud neznámý)* a **Mariana** *(*21. 12. 1843 - †23. 5. 1889 na záněť ledvin; za svobodna měla syna Jakuba nar. 19. 7. 1884, v r. 1890 žil ve Světlé, další osud neznámý)* a dále synové Jan, Alois a Josef. Zatímco o nejstarším Janovi (*26. 12. 1834) zatím vím pouze to, že 10. 6. 1872 se oženil Františkou roz. Učňovou, vdovou po Cyrilu Jakubcovi z Kořence čp. 30, mladší Alois a Josef za sebou zanechali v archivních záznamech (a nakonec nejen zde) stopu o poznání výraznější.

říjen 2019

Josef Stěnička *(*29. 3. 1846, Šebetov - †27. 2. 1927, Protivanov)* byl prostředním synem Anny a Josefa Stěničkových. Dne 6. 2. 1877 se oženil s o deset let mladší Františkou, dcerou čtvrtlánika a řeznického mistra Antonína Stříže z Benešova čp. 5. Ještě na Benešově se manželům Stěničkovým narodil syn **Alois Josef** *(*6. 4. 1877 -†14. 2. 1903 na tuberkulózu plic)*, na mlýně v Protivanově, který brzy nato koupili a kam se přestěhovali dále syn **Josef** *(*22. 2. 1879 - †22. 2. 1879)*, dcera **Josefa** *(*18. 4. 1881 - †7. 2. 1943; dne 11. 9. 1906 se provdala za rolníka Jana Trundu z Protivanova, manželé měli celkem devět dětí, dospělosti se dožilo pět)* a syn **Josef** *(*8. 5. 1884 - 26. 6. 1971; zůstal v rodném mlýně, byl třikrát ženatý a vychoval pět dětí)*. K rodové linii Josefa Stěničky se prostřednictvím vzpomínek jeho vnučky Anastázie Trundové provd. Kolářové vrátím ještě jednou v závěru dnešní přílohy.

Po smrti mlynáře Josefa Stěničky *(†15. 6. 1877)* převzal mlýn jeho nejmladší syn **Alois Stěnička** *(*20. 6. 1849, Šebetov - †23. 11. 1908 na záněť srdeční ve Světlé)*. Stalo se tak na základě Odevzdací listiny z 1. 12. 1877, sepsané podle posledního pořízení Josefa Stěničky. Ten svému synovi odkazuje vedle hotovosti 65 zl. r. čs. mlýn s pilou a s poplatným čtvrtlánem ve stavu bez dluhu v celkové hodnotě 7000 zl. r. čs. Oproti tomu je Alois Stěnička povinen vyplatit své matce Anně Stěničkové na požádání 2000 zl. r. čs. a poskytnout jí doživotní a bezplatný výměnek, tj. *„byť ve světnici na dvoře s hurou nad ní a kůlnou při chlěvě, s komorou vedle světnice výminkařské a se sklepem pod ní, dále půl chlěva, který bude majitel usedlosti oně z vrchní strany přehradit, dva chlívky vedle komůrky pro černý dobytek a dobytek, jaký si bude držet, bude nastupitel a vlastník povinnen zároveň se svým dobytkem pást. Dále bude vlastník povinen ji tři sáhy 30. palců dlouhého štipaného dříví, a sice dva sáhy měkkého a jeden sáh tvrdého koupit, přivést a dodat, a sice každoročně vždy v květnu a v témže čase ji každoročně jednu kopu otypek k podpalování dodat.“* Vdova Anna Stěničková dále dostala do užívání 8 mir pole a drobné loučky pod mlýnem. Po její smrti *(†1881)* připadl výměnek i s příslušenstvím dceři Marii *(†1889)*, které měl Alois ještě navíc ročně vyplácet 6% úrok z kapitálu 3000 zl. r. čs. Oběma bratrům, tedy Janovi a Josefovi byl Alois Stěnička povinen po smrti sestry Marie vyplatit po 1000 zl. r. čs.

Dne 30. 9. 1879 se Alois Stěnička oženil s Marií Jevickou *(*2. 8. 1858 - †1916)*, dcerou podsedníka Karla Jevického ze Světlé čp. 5, která si do manželství přinesla věno 800 zl. r. čs. Na základě manželské smlouvy z 8. 4. 1880 se oproti tomu stala spolumajitelkou jedné poloviny mlýna.

Manželům Stěničkovým se narodily čtyři děti a každému z nich se dostalo odpovídajícího vzdělání. Nejstarší dcera **Aloisie Marie** *(*3. 10. 1880)* vystudovala učitelský ústav a poté působila jako industriální učitelka (tj. učitelka ručních prací). V r. 1909 se provdala za Josefa Kubína *(*1882)*, který pocházel z Jaroměřic a v době sňatku pracoval jako mostmistr při státní dráze ve Lvově. V pozdějších letech žila rodina na Ostravsku. Druhozená dcera **Hermína Markéta** *(*9. 6. 1883)* pracovala před svatbou jako poštovní manipulanka. V květnu 1911 se provdala za Eduarda Rašku *(*1887, Štramberk)*, poštovního zřízence v Boskovicích. Manželé bydleli ve Světlé čp. 5, kde se jim narodily dcery Zdenka a Vojtěška.

Po dvou dcerách přišli do rodiny Marie a Aloise Stěničkových dva synové. Starší **Josef Karel** *(*2. 2. 1886, Šebetov - †24. 9. 1958, Praha)* po Gymnázium v Jevíčku pokračoval ve studiích na české technické vysoké škole v Brně a poté rok na něm. vys. škole - fakulta elektro. V r. 1922 odešel do Prahy, kde až do r. 1952 pracoval jako technický ředitel (jistou dobu i jako generální ředitel) Škodových závodů. Po r. 1952 se stal šéfem konstrukce (lodě, remorkéry apod.) firmy NAVIGA v Komárně. Josef Stěnička byl třikrát ženatý - z prvního manželství (1919) s Růženou Koutnou měl syna Jiřího *(*1921 - †1948)*. Po její smrti se v r. 1931 oženil s Josefinou Pospíšilovou. Toto manželství bylo bezdětné a Josefina rovněž brzy zemřela. V říjnu 1948 se Josef oženil potřetí s Jaroslavou Strekovou *(*1924 -†1997)*, s níž měl syny Jana *(*1949)* a Jaromíra *(*1952)*. Mladší syn **Alfons Alois** *(*2. 8. 1888, Šebetov -† 1947, Brno - Královo Pole)* rovněž vystudoval technickou vysoko školu v Brně a jako strojní inženýr učil na průmyslovce na ul. Veveří v Brně. Byl bezdětný.

V červenci 1892 prodávají Marie a Alois Stěničkovi z důvodu nerentabilnosti Bělský mlýn *„se všemi bydlíciemi a hospodářskými staveními, se všemi k mlýnu tomuto příslušnými pozemky a se vším ostatním příslušenstvím“* za 12000 zl. r. čs. baronu Mořici Königswarterovi. Mlýn se tak stává součástí šebetovského velkostatku, který Mořic Königswarter odkazuje v prosinci 1895 svému vnukovi Janu Königswarterovi.

Obytné prostory mlýna využíval v následujících letech velkostatek jako hájovnu a byt pro lesní dělníky. Tak od r. 1897 nejpozději do r. 1910 se zde uvádí hajný František Servus ze Světlé, po r. 1918 nejpozději do r. 1920 hajný Josef Antl ze Lhoty u Konice. V r. 1901 (zmiňování ještě v r. 1920) žila na bývalém Bělském mlýně rovněž početná rodina řezbářského mistra a pozdějšího dřevorubce Františka Kolíška z Hor. Štěpánova. Podle pamětníků sloužil bývalý mlýn jako hájovna ještě krátce po r. 1930.

Po r. 1892 se mlynář Alois Stěnička přestěhoval do rodného domku své manželky Marie ve Světlé čp. 5 a část utržených peněz z mlýna použil na jeho rekonstrukci. *(Otec Marie Stěničkové, Karel Jevický předal domek na základě Odevzdací listiny v září 1886 svým třem žijícím vnukům Aloisii, Hermíně a Josefovi Stěničkovým. Později přešel domek do vlastnictví Hermíny a jejího manžela Eduarda Rašky. V r. 1962 koupili domek manželé Berta a Josef Paroulkovi).*

Alois Stěnička, poslední mlynář na Bělé zemřel 23. listopadu 1908 na srdeční slabost, manželka Marie Stěničková o osm let později.

Ze vzpomínek paní Anastázie Kolářové z Protivanova

Anastázie Kolářová roz. Trundová *(*21. 6. 1911, Protivanov 13 - †12. 11. 1991, Protivanov 13)* byla vnučkou Josefa Stěničky *(*29. 3. 1846 - †27. 2. 1927)*, který se narodil na Bělském mlýně a v pozdějších letech hospodařil na mlýně v Protivanově. Ze vzpomínek, které sepsala, si dovolím ocitovat tu část, která se týká Bělského mlýna a dále Josefa Stěničky a jeho manželky Františky.

„Můj dědeček se jmenoval Josef Štěnička. Pocházel z mlýna Bělé, který patřil do obce Šebetov. Narodil se 8. března 1846. Byla to léta bohatá na politické události, jak nám někdy vyprávěl. Pamatoval si na zrušení roboty, kdy začaly takzvané císařské hody, při kterých vyhrávala celý týden o večerech muzika v hospodě. Když už byl skoro 20letý, přitáhli do naší země Braniboři /Němcí/ a hned se roztáhli po vesnicích a drancovali, na co přišli. K nim do mlýna přišli čtyři. Všechno, co se jim zachtělo, naložili, mouku, oves, maso, sádlo a jiné věci, až toho byl plný vůz. Ze chlěva vyvedli mladou jalovici, přivázali za vůz, dědeček musel do vozu zapráhnout koně a jet s nimi. Tak s nimi jezdil tři dny, než se dostali do Neředína u Olomouce, kde měli hlavní stan. Lidé jim nerozuměli. Když se ptali, kde je Neředín, tak je poslali do obce Ždětín. Tam to všechno složili a ještě dědečka táhli do Prostějova, kde vběhli do obchodu k pekařovi. Ten se jim bránil a nechtěl jim všechno dát. Dědeček toho využil, práskl do koní a ujížděl Plumlovskou ulicí ven. Bylo to právě v létě před žněmi, tak ty jejich flinty hodil do žita. Za chvíli potkal patrolu, ale že měl jenom prázdný vůz, tak jej pustili. Doma už jej oplakávali, mysleli, že je mrtev.

Můj dědeček měl ještě dva bratry a sestru. Na vojenskou službu byl odveden ještě na dobu 6 roků do Olomouce. Když už měl za sebou dva roky, vyšel od císaře rozkaz, aby se vojačilo jenom tři léta. Když stáli po přečtení na nádvoří v kasárně, musel každý voják, který už měl tři léta odslouženo, vystoupil z řady, tak jich tam zůstalo strašně málo. Když se vrátil domů, na mlýně už byl ženatý jeho bratr.

Když vypukla roku 1914 světová válka, to už jsem si pamatovala. Tatínek musel hned narukovat, a aby maminka nezůstala se třemi malými dětmi sama, přistěhoval se k nám dědeček ze mlýna, který mě už vlastně stále vychovával, protože maminka při velkém hospodářství a pak dalších dětech neměla na mě někdy čas. Dědeček, i když měl už 68 let, celá 4 léta obdělával pole, objednal secí stroj, aby bylo včas zaseto. Se sousedem si na

Víte, že…

Podél toku Bělé stávalo dříve devět mlýnů: Komárkův mlýn na Hor. Štěpánově, Stěničkův mlýn mezi Šebetovem a Kořencem, Mazáčův mlýn na Melkově a mlýny Klevetův, Lasákův, Dvořáčkův, Piruchtův, Puklův a Podlesní v Boskovicích. Vedle mlýnů poháněla voda z říčky Bělé ještě čtyři pily: pilu u Stěničkova mlýna, panskou pilu při silnici mezi Šebetovem a Kořencem (později přestěhována na Melkov), pilu na Šmelcovně v Boskovicích a pilu v údolí pod boskovským hradem. V sousedství Stěničkova mlýna stávala v 17. a na počátku 18. st. koželužna. Dokládají to matriční zápisy, v nichž se hovoří o jistém Šimonovi, koželuhu na Bělé.